

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRENČÍN
Bernolákova 2, 912 50 Trenčín 1

Číslo: 2 Pv 470/18/3309-17
EEČ: 2-28-131-2018

Trenčín 31.12.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX a spol.**

Trestný čin: prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvinených:

1. **XXXXX**

dátum narodenia: **XXXXX**
miesto narodenia: **XXXXX**
rodné priezvisko: **XXXXX**
trvalé bydlisko: **XXXXX XXXXX**
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: spolupáchateľ podľa § 20 Trestného zákona

na tom skutkovom základe, že:

obvinená **XXXXX** ako matka poškodených a obvinená **XXXXX** ako babka poškodených od presne nezisteného času, minimálnej od 01.01.2018 až do 26.06.2018, v rodinnom dome na adrese **XXXXX, XXXXX XXXXX**, spôsobovali fyzické a psychické utrpenie poškodeným maloletým **XXXXX**, narodený **XXXXX** a **XXXXX**, narodená **XXXXX**, s ktorými aj žili v spoločnej domácnosti a to najmä tým spôsobom, že poškodenému maloletému **XXXXX** nedávali obedy a večere a zakazovali mu brať jedlo z chladničky, v dôsledku čoho sa poškodený musel chodiť stravovať ku kamarátovi, pred poškodenou maloletou **XXXXX** zamykali sprchový kút, v dôsledku čoho sa poškodená musela chodiť sprchovať ku kamarátke, ďalej im brali ošatenie a obuv, z ich detskej izby im odmontovali žiarovku a, tak boli poškodení večer v izbe bez osvetlenia, obom vulgárne nadávali alebo sa s nimi vôbec nerozprávali a niekoľko krát do týždňa ich zbili záhradnou hadicou alebo fackovali,

Okresnému úradu XXXXX , Odbor všeobecnej a vnútornej správy XXXXX ,

Onakoľko výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom

2. XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: spolupáchateľ podľa § 20 Trestného zákona

na tom skutkovom základe, že:

obvinená XXXXX ako matka poškodených a obvinená XXXXX ako babka poškodených od presne nezisteného času, minimálnej od 01.01.2018 až do 26.06.2018, v rodinnom dome na adrese XXXXX, XXXXX č. 1330/8, spôsobili fyzické a psychické utrpenie poškodeným maloletým XXXXX, narodený XXXXX a XXXXX, narodená XXXXX, s ktorými aj žili v spoločnej domácnosti a to najmä tým spôsobom, že poškodenému maloletému XXXXX nedávali obedy a večere a zakazovali mu brať jedlo z chladničky, v dôsledku čoho sa poškodený musel chodiť stravovať ku kamarátovi, pred poškodenou maloletou XXXXX zamykali sprchový kút, v dôsledku čoho sa poškodená musela chodiť sprchovať ku kamarátke, ďalej im brali ošatenie a obuv, z ich detskej izby im odmontovali žiarovku a, tak boli poškodení večer v izbe bez osvetlenia, obom vulgárne nadávali alebo sa s nimi vôbec nerozprávali a niekoľko krát do týždňa ich zbili záhradnou hadicou alebo fackovali,

Okresnému úradu XXXXX , Odbor všeobecnej a vnútornej správy XXXXX ,

nakoľko výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, Odbor kriminálnej polície XXXXX, uznesením spisová značka ORP-513/2-VYS-TN-2018 zo dňa 26.06.2018 podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona a uznesením spisová značka ORP-513/2-VYS-TN-2018 zo dňa 24.07.2018 podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX a XXXXX pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona na skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovvej časti predmetného uznesenia.

Ako vyplýva z obsahu vyšetrovacieho spisu, vydaniu uznesenia o začatí trestného stíhania predchádzalo trestné oznámenie podané zástupcom Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, a k nemu priloženými záznamami z pohovoru uskutočneného s maloletými deťmi a otcom maloletých detí XXXXX. Po vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania bol v procesnom postavení svedka vypočutý otec maloletých detí XXXXX a jeho priateľka svedkyňa XXXXX.

Vyššie uvedené zabezpečené dôkazy vo svojom súhrne zakladali závažné podozrenie svedčiace pre záver o dôvodnosti vydania uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 24.07.2018, teda, že obe obvinené sa skutku dopustili, a že tento vykazuje znaky stíhaného trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona.

Po postupe podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku boli ku skutku vypočuté obe maloleté deti / výsluchy boli vykonané v súlade s ustanovením § 135 odsek 1 Trestného poriadku/., následne sa pristúpilo k výsluchu obvinených XXXXX, XXXXX, svedkov XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX. Vo veci bol vypracovaný znalecký posudok psychologický XXXXX Zeleiovou.

Ako vyplýva z obsahu uznesenia o vznesení obvinenia, obvineným XXXXX a XXXXX bolo kladené za vinu, že maloletým deťom V.XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX mali spôsobovať fyzické a psychické utrpenie tým, že im nedávali obedy a večere, že zamykali sprchový kút, brali im ošatenie, z detskej izby odmontovali žiarovku, vulgárne im nadávali, nerozprávali sa s nimi a niekoľkokrát do týždňa ich zbili záhradnou hadicou alebo fackovali.

Vo vzťahu k odopieraniu stravy bolo výsluchmi mal. detí a oboch obvinených zistené, že v domácnosti sa každý deň pravidelne varilo, pretože okrem poškodených maloletých sa v domácnosti nachádzali ďalšie dve maloleté deti. Poškodení XXXXX a XXXXX mal každé ráno nachystané raňajky a taktiež mali pripravenú desiatu do školy. Keď sa vrátili domov zo školy, bolo vždy navarené, deti mali prístup k jedlu aj v chladničke. Podľa zistenej dôkaznej situácie bolo všetko v poriadku a bez problémov v období, keď deti neboli pohádané s matkou a babkou, vtedy mali obed nachystaný rovno na stole, no ak boli pohádaní, obed bol navarený, ale nebol nachystaný na stole. Mal. XXXXX si napríklad jedlo z chladničky nevzala preto, lebo jej mladší súrodenci povedali, že nemôže. / pritom žiadna z obvinených jej to priamo nepovedala /. Mal. XXXXX uviedol, že mal. XXXXX si mohla sama brať jedlo.

Mal. XXXXX, uviedol, že raz keď si pýtal jedlo, mu povedali, aby išiel preč. Potom si prestal pýtať jedlo, chodil ku kamarátovi, na otázku, prečo si jedlo nevzal sám, odpovedal, že nevie. Na otázku, či si skúšal sám vziať stravu, ktorú by mu potom niektorá z obvinených vzala, odpovedal, že nie. Vypovedal, že večere nemával, ale pár krát sa stalo, že mu naložili babka alebo matka. Sám si večer jedlo nevzal, vypovedal, že nebol hladný.

Vo vzťahu k uzamykaniu sprchového kútu bolo zistené, že obvinená XXXXX uzamkla sprchový kút, avšak z dôvodu, že mal. XXXXX sa sprchovala neprimerane dlho. Toto obdobie trvalo asi dva týždne a počas celého obdobia boli obvinené s maloletou pohádané, navzájom sa nerozprávali. Keď sa udobrili sprchový kút znova otvorili.

Ostatné deti, vrátane mal. XXXXX , sa mohli osprchovať.

Vyšetovanie ďalej preukázalo, že obe maloleté deti mali dostatok ošatenia aj obuvi, obe deti potvrdili, že obvinené im kupovali ošatenie, neboli odkázané chodiť denne v tom istom oblečení. Mal. XXXXX, vypovedala, že babka jej vzala tenisky, za čo si však mohla sama a potom jej vzala svetrík / obe tieto veci jej babka predtým kúpila/, pretože sa pohádali. Ak jej babka vzala nejaké ošatenie, tak iba to, čo jej sama kúpila, niektoré jej aj vrátila. Iné ošatenie jej nevzala. Mal. XXXXX vypovedal, že oblečenie mu okrem otca, kupovala aj babka s mamou, ale iba vtedy keď neboli pohádaní. Vždy si mal čo obliecť a nechodil stále v rovnakom oblečení.

Pokiaľ ide o odmontovanie žiarovky, obvinená XXXXX uviedla, že žiarovka v izbe bola, odmontovala ju až potom, čo deti odišli z domu a premiestnila ju na schodisko. Uviedla, že deti mali v izbe aj inú nočnú lampu, deti im nepovedali, že nemajú žiarovku , že majú v izbe tmu. Aj výsluchom mal. XXXXX, vyplýva, že táto sa iba opýtala starej matky, kde sú žiarovky, ale viac sa o tom nebavili.

Taktiež nebolo preukázané , že obvinené vulgárne deťom nadávali. Obe obvinené takéto správanie výslovne popreli, uviedli, že problém je v správaní mal. XXXXX, ktorá používa nevhodné výrazy voči nim. Mal. XXXXX, uviedol, že v domácnosti mu nikto vulgárne nenadával, a nevie o tom, že by obvinené vulgárne nadávali jeho sestre XXXXX Mal. XXXXX k tomu uviedla, že obv. XXXXX jej nikdy nenadávala a obv. XXXXX iba keď mala vypité, aj to nie priamo do tváre. Nadala jej napr. keď prechádzala okolo nej alebo cez súrodencov, čo počula cez okno, keď ostatní sedeli na dvore pred domom.

Obvineným sa ďalej kladie za vinu, že sa s deťmi vôbec nerozprávali, no dôkazná situácia svedčí skôr pre záver, že v domácnosti dochádzalo v období najmä od apríla 2018 až do júna 2018 k obojstranným nezhodám, vzájomnému nepochopeniu sa, čo sa zobrazilo v narušenej komunikácii medzi oboma stranami. Nedá sa uzavrieť že výlučne obvinené nekomunikovali s deťmi, práve naopak boli to aj deti, ktoré po príchode domov zo školy , utekali von , príp. ku kamarátom, a v dôsledku nerešpektovania času návratu, príp. nesplnenia si školských povinností, dochádzalo v rodine ku konfliktom, ktoré obvinené riešili aj spôsobom, že deti ignorovali, tak že sa s nimi nerozprávali. Avšak ako z výpovedi vyplýva, išlo o krátke obdobia, ktoré sa striedali s obdobiami „ opäť dobrými “.

Pokiaľ ide o fyzické trestanie maloletých detí, vyplýva, že obe obvinené fyzicky deti trestali, no z ich strany sa jednalo o výchovné potrestanie detí, ktoré nerešpektovali doma nadstavené pravidlá. Mal. XXXXX uviedla, že bývala fyzicky trestaná matkou, pretože chodila neskoro domov, pila alkohol, fajčila , neučila sa, nepomáhala. Matka jej vyčítala, že sa o ňu vôbec nezaujíma, že si robí čo chce. Bila ju iba vtedy keď boli pohádané. Nikdy ju nezbila tak, aby musela vyhľadať lekárske ošetrenie.

Mal. XXXXX vypovedal, že ho bila prevažne mama, za to, že išiel von a nikomu to neoznámil, bitky mali byť tak dva až trikrát do týždňa, bila ho rukou, alebo aj záhradnou hadicou, podľa neho babka nahovárala mamu, aby ho bila.

Obvinená XXXXX vypovedala, že mal. XXXXX zbila iba raz, cez perinu ho dvakrát švihla záhradnou hadicou. Bolo to preto, že klamal matke do očí, že nebol s otcom,

pričom s ním bol. Vtedy matka XXXXX zobrala varechu a chcela ho udrieť, ale ona jej to nedovolila a vtedy vzala tú záhradnú hadicu a švihla ho dvakrát. Do toho prišiel jej manžel, ktorý chytil XXXXX za ruky, aby mu zabránil skočiť po matke. Nikdy nezbila mal. XXXXX Tiež vypovedala, že jej dcéra XXXXX dala facku, alebo buchla do chrbáta maloletú XXXXX, keď prišla neskoro domov, prehúlená, ako aj keď prestala chodiť do školy.

Situáciu v rodine dokumentuje aj výpoveď XXXXX XXXXXj, podľa jej vyjadrenia spisovú dokumentáciu maloletých detí Úrad práce sociálnych vecí a rodiny vedie od roku 2014 na základe anonymného podnetu, že matka vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje. Deti boli následne zverené do starostlivosti otca XXXXX, no tento časom starostlivosť o deti nezvládal, deti odchádzali ku matke a v roku 2016 boli súdom zverené do starostlivosti matky, ktorá od roku 2016 signalizovala výchovné problémy s mal. XXXXX. Následne s ňou absolvovala referát poradensko-psychologických služieb, až do roku 2017, kedy sa zlepšilo správanie maloletej. Rodina bola aj naďalej monitorovaná v rámci nízkej miery ohrozenia.

Znaleckým posudkom psychologickým podaným XXXXX .XXXXX XXXXX vplynuli nasledovné závery:

Maloletej XXXXX, nebolo konaním jej matky a starej matky spôsobované fyzické utrpenie. Psychické utrpenie vnímala, keď je bolo odopierané stretávať sa s otcom, s ktorým si vytvárala nezdravú koalíciu voči matke a babke a zvnútorňovala si jeho predstavu o spolužití s matkou. Ako psychickú ujmu vníma ňou interpretovaný nezáujem matky o ňu. Maloletá verbalizuje pociťovanie ťažkého príkoria zo strany matky tým, že ňu neprejavuje záujem, vyčíta jej spôsob života. Neuvedomuje si, že matke súčasne nevedomky bráni, aby do jej vnútorného prežívania prenikla, vyhýba sa dialógu, má tendenciu emočne vydierať matku, nie je schopná viesť dialóg na partnerskej úrovni. Maloletá nevykazuje žiadne známky symptómov alebo syndrómov svedčiacich pre jej týranie. Všeobecná vierohodnosť maloletej je zachovaná, špecifická vierohodnosť je konzistentná sinými výpoveďami.

V prípade maloletého XXXXX sa rozsah jeho fyzického utrpenia viaže na podkožné hematómy a začervenanie kože, ktoré vznikli po opakovaných úderoch gumeným predmetom, pričom tieto si nevyžadovali lekárske intervencie. Psychická ujma maloletého sa spája s pocitmi krivdy a nedôvery zo strany jeho matky a jej rodičov, z pripisovania úmyslu, ktorý nemal. Tieto negatívne a nefunkčné výchovné metódy matky a starej matky v podobe bitky trvali v priebehu dvoch až troch týždňov a viazali sa na špecifické situácie porušovania nefunkčných pravidiel maloletým. Obmedzovaním stravy a hygieny netrpel pre konanie rodinných príslušníkov, trpel však v dôsledku nerušenej komunikácie s matkou a jej rodičmi nedostatočnou odvahou a spôsobilosťou komunikovať o svojich potrebách otvorene. Maloletý pociťuje od matky príkorie v podobe neprávosti a subjektívnej krivdy, príkorie však nie je závažné. U maloletého neexplorovali známky depresie, posttraumatickej dynamiky alebo štrukturálnych zmien, ktoré by svedčili pre syndróm týranej osoby. Vykazuje znaky osamotenosti, potrebuje mužský vzor. Všeobecná vierohodnosť maloletého je zachovaná, špecifická vierohodnosť je zachovaná čo do spôsobov konania matky a starých rodičov, kolíše z hľadiska časovej orientácie, dynamiky skutku.

Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených dôkazov podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivu i v ich súhrne som dospela k záveru, že konaním obvinených XXXXX a XXXXX nedošlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona.

Je tomu tak preto, že konaním oboch obvinených nebolo maloletých deťom spôsobené fyzické ani psychické utrpenie v takej miere ako sa to predpokladá v stíhanej skutkovej podstate trestného činu. Pre opačný záver nesvedčí intenzita jednotlivých konaní ani ich trvanie, keď bolo zistené, že negatívne a nefunkčné výchovné metódy matky a starej matky v podobe najmä bitky, trvali v priebehu dvoch až troch týždňov.

Zo zadovážených dôkazov sa tiež nepotvrdilo, že by maloletí poškodení mali obmedzený prístup k strave, ošateniu či hygiene. Maloletí poškodení zhodne uviedli, že okrem niektorých prípadov, kedy im boli zobraté niektoré konkrétne veci, a aj to z dôvodu ich správania, nemali problém s ošatením. Ohľadom prístupu k sprche uviedli, že toto trvalo len obmedzený čas a opäť sa to viazalo na ich správanie, v danom prípade hlavne na správanie maloletej XXXXX. V prípade stravy bolo zo získaných dôkazov zistené, že maloletým nebolo vyslovene bránené v prístupe k nej, nakoľko im boli matkou chystané raňajky i desiata do školy, pričom v prípade obedov im tieto síce neboli „servírované“ rovno na stôl, ale im ani nebolo zakázané zobrať si doma nejaké jedlo. Z dôvodu, že maloletí nerešpektovali pravidlá matky a babky, dochádzalo k zhoršeniu komunikácie medzi nimi, a teda aj k situáciám, kedy si maloletí sami v niektorých prípadoch odmietli zobrať jesť, prípadne mali pocit, že ak by si toto jedlo zobrali, bolo by im to zakázané, napriek tomu, že im v tom nebolo vyslovene bránené.

Pokiaľ ide o fyzické tresty, a to najmä zo strany obv. XXXXX, tieto neboli bezdôvodné, ale boli vyvolané nevhodným správaním maloletých, ako napr. neskorými príchodmi domov či utekaním z domu. Tieto fyzické tresty, i keď ich nemožno akceptovať ako prijateľné, neboli takej intenzity, že by maloletým spôsobovali intenzívne fyzické utrpenie.

Je treba podotknúť, že fyzické trestanie detí obvinenými nebolo učené s úmyslom spôsobiť im utrpenie, ale išlo o snahu dosiahnuť, aby sa správali podľa nimi určených pravidiel. Ako však vyplýva aj zo znaleckého posudku, tieto negatívne a nefunkčné výchovné metódy matky a babky neboli takej intenzity, že by poškodeným spôsobovali skutočné fyzické alebo psychické utrpenie. Ani u jedného poškodeného pri tom znalec nezaznamenal syndróm týranej osoby.

Posúdením všetkých vyššie uvedených skutočností som teda dospela k presvedčeniu, že konanie obvinených nebolo motivované snahou o spôsobenie psychického či fyzického utrpenia maloletým poškodeným, a toto im ani nebolo spôsobované, i keď subjektívne mohli maloletí niektoré situácie tak pociťovať.

Zároveň som však dospela k záveru, že i keď konanie obvinených nenapíňa znaky trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, negatívne a nefunkčné výchovné metódy obvinených v podobe fyzickej bitky, nie sú konaním akceptovateľným, naopak ide o celkom neprijateľné správanie sa rodiča, či starého rodiča voči svojim deťom, a preto by konanie obvinených mohlo napĺňať znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 odsek 1 písmeno d) a písmeno e) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Petronela Prokešová
prokurátorka